G A Z E T A
Wielkiego Xięstwa
P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 25. — W Sobotę dnia 30. Stycznia 1836.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 24. Stycznia.

Już lat 8 upływa, jak Instytut Ophtalmiczny Xiążąt Lubomirskich niesie pomoc chorym na oczy, uboższym dając bezpłatne mieszkania i żywność, a przychodnim udzielając bezpłatnie radę i lekarstwa. Ogłaszają to roczne zdania sprawy, z których ostatnie z roku 1835. wkrótce do publicznéj wiadomości podane będzie. Téj jesieni, za staraniem familii XX. Lubomirskich, Rady Instytutu i pomocą Rządu, Instytut Ophtalmiczny przeniesiony został z lokalu tymczasowo zajmowanego, do własnego domu przy ulicy Marszałkowskiéj. Obszerność nowego lokalu dozwoli zaopatrzyć chorych miejscowych w wygody większe, a nawet przyjmować takich, coby płacili za siebie i oddzielne mieszkania zajmowali. Wszelkie wygody im się zapewniają, równie jak wszelka pomoc ze strony Doktora okulisty szpitala, kilka już lat ciągłego doświadczenia w téj gałęzi mającego. O cenie umieszczenia z rzeczonym Doktorem miejscowym, lub Siostrą starszą ułożyć się można. — (podpisano) Jan Hr. Łubieński.

Rossya.

Z Petersburga, dn. 6. (18.) Stycznia.

Lista osób gubernii Wileńskiéj, których majątki podlegają konfiskacie. (*Dokończenie.*) — Danikowski Józef, Dowert Floryan, Daniłowicz Wincenty, studenci Wileńskiego Uniwersytetu. Domański Tomasz dozórca pograniczny. Daniłowski Karol urzędnik Wileńskiéj Akcyzy. Ejmontowicz Kazimierz, Ejmontowicz Julian cywilni urzędnicy. Żukowski Adam student Uniwersytetu Wileńskiego. Żeczomski Antoni wachmistrz policyjny. Zyromski Paweł z Szeliszek powiatu Kowieńskiego. Józefow Ignacy niewiadomego pochodzenia. Kuczyński Wincenty wydalił się z Klasztoru Wileńskiego. Kubacewicz Paweł dozórca pograniczny, Krukiewicz Michał, Korajbo Jan, Kawalewski Maciej, Kilikawski Maciej studenci Uniwersytetu Wileńskiego. Karmański Karol, Korwecki Justyn, Koszewicz Felix, Komar Nikodem cywilni urzędnicy. Kozłowski Tomasz urzędnik Wileńskiéj Akcyzy. Komarowski Teodor był kuryerem. Kossar Marcin z Wielony powiatu Kowieńskiego. Kossakowski Józef Brasławskiego powiatu z Taurogień. Kuszyński Augustyn z Szywodel powiatu Rosieńskiego. Krzywiec Bernard student Wileńskiego Uniwersytetu. Kamiński Kajetan z miasta Wilkomierza. Karczewski Wincenty, Karpowicz Ignacy niewiadomego pochodz. Leszczyński Jerzy Nauczyciel Uniwersytetu. Leśniewski Józef dozórca pograniczny. Lipocki Jakób,

Landzberg Kazimierz urzędnicy cywilni. Ludwig Ferdynand student Wileńskiego Uniwersytetu. Mokrzecki Edward obywatelski syn z powiatu Oszmiańskiego. Mickiewicz Andrzej powytczyk Upitskiego Ziemskiego Sądu. Możejko Justyn Kleryk z Wileńskiego Klasztoru. Magnuszewskj Maciéj z powiatu Wiłkomierskiego, Morgański Józef, Moskulewicz Andrzej, Milewski Jan, Miszkowski Symon, Makiewicz Edward — urzędnicy cywilni. Markiewicz Stanisław urzędnik sztabu leśnego. Mikulicz czyli Mikukicz Adam cywilny urzędnik. Mackiewicz Stanisław student Uniwersytetu Wileńskiego. Mijanowski Józef, Mziekpojad Kazimierz, Mikulicz Kazimierz, Mikanowicz Józef, Marcinkiewicz Tadeusz studenci Uniwersytetu Wileńskiego. Marcinkiewicz Grzegorz kluczwojt. Maniewski Waleryan członek Kwaterniczéj Kommissyi. Miniewicz Augustyn student. Markiewicz Marcin niewiadomego pochodzenia. Noriało Benedykt pograniczny urzędnik. Niewiardowski Maciej szlachcic wójt. Niesiołowski Franciszek cywilny urzędnik. Narkiewicz Ignacy, Omecki Teodor studenci Uniw. Wileńskiego. Ordiłowski Alexander Sekretarz z Rosień. Opolski Mitkajć Wileńskiéj gubernii. Ostrowski Ignacy tamożenny urzędnik. Osiński Stanisław, Orzowski Stefan, Piekaskiewicz Kazimierz, Propitulski Konstanty, Paskiewicz Stefan, Pollak Ambroży, Paskowski Mikołaj studenci. Paskowski Ludwik służący. Pietkiewicz Maciej z Wileńskiéj Akcyzy. Piotrowicz Wincenty pograniczny urzędnik. Pacewicz Stanisław student. Paskiewicz Michał niewiadomego pochodzenia. Racewicz Ignacy ukarany śmiercią przez rząd buntowniczy. Roszkowski Józef, Rynkward Jerzy studenci. Rajewski Michał cywilny urzędnik. Rejnfr Stanisław kadet Dyneburgski. Rutkiewicz Józef student. Rajewski Józef, Rejnhard Jan niewiadomego pochodzenia. Rudakowski Gabryel Brasławskiego powiatu z Obyl. Rodowicz Ignacy z Kielm Rosieńskiego powiatu. Rolkowski Kajetan z Ucian Wiłkomierskiego powiatu. Rybnicki Wincenty niewiadomego pochodzenia. Staniewicz Antoni, Sciepura Wincenty wzięci w niewolę. Sokołowski Jan ukarany śmiercią przez rząd buntowniczy. Supiński Wincenty z Wiłkomierskiego powiatu. Stankiewicz Józef, Stankiewicz Maciej dozórcy pograniczni. Skorycki Józef, Sledziński Alexander, Symonowicz Stanisław, Stojmak Wincenty, Sukowski Józef, Stalkowski Karol, Smolic Leopold studenci Uniwersytetu Wileńskiego. Syryni Andrzej, Sancewicz Franciszek cywilni urzędnicy. Staluniewicz Michał z Padubiszek. Stanzekiewicz Jan z Tawrogiń. Stankiewicz Krzysztof niewiadomego pochodzenia. Sławiński Michał ekonom. Tabel Henryk niemiec z powiatu Telszewskiego. Tyr albo Tyrko Tadeusz student. Tyczko Józef z Antonosza powiatu Wiłkomierskiego. Tejszczko Julian. Urbanowicz Maciej, Urbanowicz Michał, Faber Onufry urzędnik cywilny. Chonszenski (zapewno Chondzyński) Alexander. Chrol Julian, Celiński Jan, Czeczewski Augustyn, Czerniewski Antoni studenci. Czypkowski Jerzy z Ucianu Wilkomierskiego powiatu. Czerniewski Antoni z Miasta Trok.

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 11. Stycznia.

(*Gazety francuzkie.*) — Rząd był tyle ostróżnym, że przy rozpoczęciu obrad nad prawem wyborów przez Pana de los Heros oświadczył, iż przedmiotu tego nie uważa za pytanie gabinetowe. Należy to istotnie do warunków ostróżnéj polityki, aby to obliczyć, coby się wydarzyć mogło; mianowicie zaś mamy prawo spodziewania się, że raport Kommissyi odrzucony zostanie. Chociaż Kommissarze, a mianowicie Panowie Arguelles i Galiano, muszą być liczeni do znakomitych parlamentarzy, przecież z pewnością niemal przyjąć można, że zdanie Kommissyi, po oświadczeniu się przeciw temuż PP. Martineza de la Rosa, Toreny i wielu innych mówców, przyjęte nie będzie. Po odrzuceniu raportu Kommissyi, przełożona będzie, jak się spodziewają, w Izbie zasada pośrednich wyborów, która z strony przeciwników rządu żywego zapewne dozna wsparcia i przypuścić można, że poprawiony już ministeryalny projekt do prawa jeszcze nowych odmian dozna. Nie szkodzi to przecież, Ministeryum oświadczyło bowiem, że pytanie to nie jest pytaniem gabinetowém. Niektórzy sądzą, że jeszcze trzecia Kommissya mianowana będzie do zrewidowania projektu do prawa. — Na wczorajszém posiedzeniu Izby Procerów przeczytano raport Kommissyi względem wotum zaufania. Wotum téj Izby jest rządowi zapewnione, jednak opozycya nie pominie téj sposobności do uczynienia kilku zarzutów. — Pytanie finansowe ciągle jeszcze umysły najbardziéj zajmuje; ale niecierpliwość publiczności nie będzie zapewne przed Lutym zaspokojona. Osoby, zwykle dobrze zawiadomiane, wnoszą, że stale postanowiono redukcyą albo zmianę długu wewnętrznego. Ale do szczęśliwego uskutecznienia planu finansowego Ministrów potrzeba kilku stanowczych wypadków w Nawarze, i zapewniają, że przygotowanie ważnych działań wojennych wstrzymuje je-

szcze Ministra wojny w główném kwaterze Cordovy; jednak spodziewają go się tutaj co chwila. Dla zapewnienia swoich finansowych operacyi przysposobił Pan Mendizabal środek, oddawna już powszechnie upragniony, lecz dotąd żaden z Ministrów odpowiedzialności na siebie przyjąć nie chciał. Środkiem tym jest zniesienie klasztorów. Gazeta nadworna umieści niezadługo obwieszczenie tego przyzwolenia. Zamiast bowiem, czego źle myślący pragną, zaciągnięcia pożyczki w Anglii i zastawienia za to naszych ceł i dziesięcin, albo zawarcia układu handlowego, któryby jedynie krajowi owemu korzyść przyniosł, stara się Ministeryum przeciwnie o źródła pomocne dla Hiszpanii w saméj Hiszpanii. — Jak głoszą, ma być teraz ułożony obszerny spis dóbr klasztornych, które się teraz własnością krajową stały. Wykazuje się z niego, że wartość posiadłości samego Eskuryalu wynosi 122,640,000 realów, t. j. w samych dobrach Eskuryalu 22,940,000 realów, w Avili 4 miliony, w Estremadurze 5 milionów, w Segowii 4 miliony, w Madrycie 10,700,000 i nad rzeką Jaramą 6 milionów; zabudowanie Eskuryalu ocenione na 70 milionów realów. Widać stąd, że Hiszpania jest jeszcze bogata w posiadłości nieruchome, za któremi się wprawdzie teraz mało ubiegają, ale które po utwierdzeniu na nowo porządku z łatwością pod względem wartości podwyższone być mogą.

Gazety francuzkie donoszą z Barcelony z d. 12. Stycznia: „Osławiony Blousen batalion istotnie z miasta wyszedł, co zapewne do utrzymania spokojności wielce się przyłoży. Ma on tworzyć część korpusu, który pod każdym warunkiem ma zdobyć twierdzę de la Virgen del Hort. Mina żołnierzy tych sam przeprowadził za miasto, aby się przekonać, czy rozkazy jego ściśle wypełniają. Ponieważ o tém postanowieniu jego już wczoraj wiedziano, rozeszła się więc pogłoska, że Generał miasto na zawsze opuści. Wszakże pozostanie tu, aby spokojność utrzymać, i wydał odezwę, wedle któréj każdy żołnierz od wspomnionego batalionu, któryby po wyjściu batalionu w mieście dał się przydybać, natych miast zostanie rozstrzelany. Niesie atoli pogłoska, że się do nowego zaburzenia gotują. Wypadki tutejsze dn. 5. m. b. sprawiły rozruchy w Reus, ale władze tameczne tyle dowiodły energii, że powstanie w zarodach zostało uśmierzone. — Dopis. Właśnie w téj chwili rozchodzi się pogłoska, że Krystynowie przypuściwszy szturm do twierdzy de la Virgen del Hort z znaczną stratą zostali odparci i 500 ludzi nadaremnie stracili."

Niemcy.

Z Hamburgu, dnia 18. Stycznia.

Wedle ostatnich wiadomości z Petersburga panowały tam przez dwa tygodnie okropne mrozy. W jednym dniu w ciągu 16 godzin mróz od 16 grad. posunął się do 29°; poczém nastąpiły przy równéj ostrości zimna gwałtowne burze, które ciągle przez tydzień jeden wiały i wszystkie domy zupełnie ochłodziły. Dnia 27. Grudnia (8. Stycznia) nastąpiła odwilż. Podczas mrozu, który kilka ludzi życia pozbawił, w odległéj części miasta ogień wybuchnął. W ogrodzie botanicznym uważano 31 stopn. zimna, w tym dniu, kiedy akademia w swojéj gazecie tylko 23 stopni ogłaszała. W Moskwie mrozy były jeszcze zacięższe; urzędownie podawano 35 stopni, podczas kiedy publiczność o 38 prawiła. W Archanglu miało zimno dójść 40 stopni. (?)

Rozmaite wiadomości.

Z Poznania. — Dziennik Urzędowy Król. Regencyi w Poznaniu z dn. 26. Stycznia zamyka między innémi doniesienie o chorobie bydlęcéj: z powodu zgorzeliny śledziony między rogacizną w Gloginie i Zimnéjwodzie przerwana kommunikacja co do bydła, została, po ustaniu téj choroby, przywróconą; — o nowéj posadzie: w skutku separacyi została w dobrach Babinie, pow. Szredzkiego, utworzoną nowa kolonia, któréj podług życzenia dziedzica nadaliśmy nazwę: „Romanowo"; — doniesienia o zasługach: w mieście Buku zawiązało się dnia 3. Sierpnia r. z. towarzystwo w dobroczynnym celu przyodziewania ubogich dzieci do szkoły uczęszczających. Ciągłych składek rocznych podpisali szanowni członkowie towarzystwa 10 Tal. 10 sgr., a 10 Tal. 15 sgr. towarzystwo obchodząc uroczyście dzień ten radośny nadzwyczajnie złożyło. — Podług doniesienia żydowskiego dozoru szkolnego w Skwierzynie zebrało kilku szanownych członków gminy izraelskiéj także w przeszłym roku w celu przyodziania ubogich żydowskich dzieci składkę wynoszącą 49 Tal. 15 sgr. Ten czyn chwalebny podajemy niniejszém do wiadomości publicznéj; — następujące dwie kroniki osobiste: dotychczasowy intermistyczny chirurg powiatowy Bondick w Obornikach, został od Król. Ministerstwa spraw duchownych, naukowych i lekarskich, pod dn. 17. Grudnia r. z., ostatecznie powiatowym chirurgiem powiatu Obornickiego ustanowiony. — Przez Król. Ministerstwo spraw duchownych, naukowych i lekarskich pod dniem 16. Maja i resp. 20. Czerwca 1835. approbowany chirurg 1 klassy

i akuszer Karol Fryderyk Amelang z Berlina, założył mieszkanie w Brojcach za naszém przyzwoleniem; — nareszcie kroniki osobiste w zawodzie duchownym: w czwartém ćwierćroczu r. z. dostali posady w departamencie: Xięża *a*) przy kościołach ewanielickich: 1) dotychczasowy wyższy kaznodzieja w Międzychodzie Fryderyk Stumpf jako pastor w Przytocznie, 2) kandydat urzędu kaznodziéjskiego Teodor Fischer jako drugi kaznodzieja i rektor szkoły miejskiéj w Kargowie; — *b*) przy kościołach katolickich: 1) dotychczasowy nauczyciel religii przy progimnazjum i wikarjusz w Trzemesznie, Ignacy Strybel, jako proboszcz w Ostrzeszowie, 2) dotychczasowy komendarz w Kempnie Józef Waber jako pleban tamże, 3) dotychczasowy wikarjusz w Wirach Jan Toczkowski jako pleban w Tomicach, 4) dotychczasowy wikarjusz w Węglewie Wawrzyniec Adamowski jako pleban tamże.

Z d a t n i C e g l a r z e

mogący złożyć zaświadczenia korzystne z znajomości swego rzemiosła i moralnego postępowania i pragnący znaleść zatrudnienie pod bardzo korzystnemi warunkami przy cegielniach w sąsiedniém państwie, skąd wielką łatwość mają powrócenia na zimę do domu, zechcą się zgłosić w kantorze handlu wina u *Karóla* Scholtza w Poznaniu, w starym rynku pod Nr. 92. i na narożniku ulicy Wronieckiéj.

A U K C Y A.

W poniedziałek dnia 1. Lutego r. b. przed południem od godziny 9. i po południu od godziny 2. sprzedawać będę drogą publicznéj licytacyi w tutejszym gmachu dyrekcyi poborów przy Wrocławskiéj ulicy na drugiém piętrze skrzydło, powóz, dwa konie, różne meble z mahoniowego i brzozowego drzewa, jako też sprzęty domowe i kuchenne.

Skrzydło, konie i powóz sprzedawane będą między godziną 11. i 12.

Poznań, dnia 29. Stycznia 1836.

Castner, Kommissarz aukcyjny.

Ceny zboża w Berlinie.

Dnia 25. *Stycznia* 1836.

Lądem:	Tal.	śgr.	fen.		Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	22	6	i	1	11	3
Zyto . . .	1	7	6	-	1	4	—
Jęczmień wielki	—	27	6	-	—	26	3
Jęczmień mały	1	1	3	-	—	27	6
Owies . . .	—	25	—	-	—	21	3
Groch . . .	1	12	6	-	1	10	—
Wodą:	Tal.	śgr.	fen.		Tal.	śgr.	fen.
Pszenica (biała)	—	—	—	i	—	—	—
Zyto . . .	1	10	—	-	—	—	—
Jęczmień wielki	—	—	—	-	—	—	—
Jęczmień mały	—	—	—	-	—	—	—
Owies . . .	—	23	9	-	—	22	6
Kopa słomy .	7	—	—	-	5	—	—
Cetnar siana .	1	10	—	-	—	20	—

Nazwy kościołów.	W niedzielę d. 31. Stycznia 1836. r. będą mieli kazanie		W ciągu tygodnia od dnia 22. aż do 28. Stycznia 1836.				
	przedpołudniem.	popołudniu.	urodziło się		umarło		ślub wzięło par.
			chłopców.	dziewcząt.	płci męsk.	płci żeńsk.	
W kościele katedralnym	X. Bayer	—	—	3	1	2	1
Tamże dnia 2. Lutego .	- Kan. Jabczyński	—					
W kościele farnym Ś. Maryi Magdaleny . . .	- Mans. Zejlandt	—	3	1	1	—	1
S. Wojciecha	- Kom. Barwicki	—	1	2	1	1	1
Bernardynów	—	X. Mans. Holzmann	—	—	—	—	—
Tamże dnia 2. Lutego .	—	Prof. Dr. Bittner					
(Parafia Sgo Marcina) .	- Prob. Kamieński	—	2	3	3	2	1
Franciszkanów	—	—	—	—	—	—	—
(Parafia Śgo Rocha) . .	- Gward. Akoliński	—	—	—	—	—	—
Tamże dnia 2. Lutego .	dito	—					
Dominikanów	—	—	—	—	—	—	—
W klaszt. siostr miłosierdzia	Kler. Obst	—	—	—	—	—	—
W ewangelickim S. Krzyża	Superint. Fischer	Pastor Friedrich	2	1	4	2	1
W ewangelickim S. Piotra	Rad. Kons. Dütschke	—	—	1	—	—	—
W kościele garnizonowym	Past. dyw. Hoyer	—	2	—	—	—	1
		Ogółem .	10	11	10	7	6